

Rozdział 4

IDENTYFIKACJA ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB OGRANICZANIA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ ICH SKUTKÓW, W TYM IDENTYFIKACJA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ DLA ZACHOWANIA WŁAŚCIWEGO STANU OCHRONY SIEDLISK PRZYRODNICZYCH ORAZ GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT I ICH SIEDLISK BĘDĄCYCH PRZEDMIOTAMI OCHRONY

1. Istniejące zagrożenia wewnętrzne

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń oraz ich skutków
1	<p>Procesy sukcesji naturalnej prowadzące do zarastania i zmniejszania powierzchni półnaturalnych siedlisk ekosystemów nieleśnych, , będących siedliskami gatunków specjalnego zainteresowania, w szczególności : 6230 Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardetalia</i> – płaty bogate florystycznie); 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); 6520 Górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i> i <i>Arrhenatherion</i>); 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koszenie i włókowanie łąk wraz z usuwaniem biomasy. 2. Wprowadzenie wypasu zwierząt hodowlanych na wybranych obszarach Parku. 3. W miejscach, gdzie proces zarastania jest słabo zaawansowany – koszenie, usuwające nalot drzew i krzewów. 4. Usuwanie części drzew i krzewów wraz z szyją korzeniową lub ich karczowanie. 5. Pozostawienie pojedynczych drzew, szpalerów i kęp drzew oraz pojedynczych krzewów i kęp krzewów w obrębie ekosystemów nieleśnych. 6. Koszenie pasowe (pas wykoszony i niewykoszony) z pozostawieniem do 40% powierzchni niekoszonej. 7. Dostosowanie terminów koszenia do wymagań ptaków szponiastych (rozpoczynanie koszenia na początku lipca).
2	<p>Niezgodność składu gatunkowego drzewostanu z potencjalnym zbiorowiskiem roślinnym - drzewostany przedplonowe, nieprawidłowy skład gatunkowy odnowienia.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania ochronne przyspieszające przebudowę drzewostanów lub pozostawienie do naturalnego rozwoju. 2. W drzewostanach, w których będą prowadzone działania ochrony czynnej należy pozostawiać martwe drzewa, najgrubsze drzewa w górnym piętrze drzewostanu, wszelkie drzewa dziuplaste, stojące złomy, naturalne biogrupy (również pochodzenia odroślowego), drzewa o nietypowym pokroju, drzewa silnie porośnięte mchami i porostami, drzewa silnie zainfekowane grzybami i zajęte przez saproksyliczne owady. 3. Intensyfikacja i kumulacja prac na niewielkim obszarze w danym sezonie, w optymalnym terminie dla ochrony gatunków zwierząt.
3	<p>Nieprawidłowa struktura wiekowa i przestrzenna drzewostanów.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania ochrony czynnej kształtujące strukturę drzewostanów lub pozostawienie do naturalnego rozwoju. 2. W drzewostanach, w których będą prowadzone działania ochrony czynnej należy pozostawiać martwe drzewa, najgrubsze drzewa w górnym piętrze drzewostanu, wszelkie drzewa dziuplaste, stojące złomy, naturalne biogrupy (również pochodzenia odroślowego), drzewa o nietypowym pokroju, drzewa silnie porośnięte mchami i porostami, drzewa silnie zainfekowane grzybami i zajęte przez saproksyliczne owady.

		3. Intensyfikacja i kumulacja prac na niewielkim obszarze w danym sezonie w optymalnym terminie dla ochrony gatunków zwierząt.
4	Zanikanie gatunków zwierząt oraz roślin (w tym gatunków specjalnego zainteresowania) i ich siedlisk w szczególności, utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony gatunków: 1303 podkowiec mały <i>Rhinolophus hipposideros</i> , 1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i> , 1321 nocek orzęsiony <i>Myotis emarginatus</i> , 1354 niedźwiedź brunatny <i>Ursus arctos</i> , 1361 ryś europejski <i>Lynx lynx</i> , A215 puchacz <i>Bubo bubo</i> , A223 włośchatka <i>Aegolius funereus</i> , A229 zimorodek <i>Alcedo atthis</i> , A241 dzięcioł trójpalczasty <i>Picoides tridactylus</i> , 1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> , 1138 brzanka <i>Barbus carpathicus</i> , 1056 niepylak mnemozyna <i>Parnassius mnemosyne</i> , 1059 modraszek telejus <i>Phengaris teleius</i> , 1061 modraszek nausitous <i>Phengaris nausithous</i> , 1058 modraszek arion <i>Phengaris arion</i> , 1084 pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> , 4026 zagłębek bruzdkowany <i>Rhysodes sulcatus</i> , 4014 biegacz urozmaicony <i>Carabus variolosus</i> , 1939 rzepik szczeciniasty <i>Agrimonia pilosa</i> , widłoząb zielony <i>Dicranum viride</i> i bezlistu okrywowego <i>Buxbaumia viridis</i> .	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostosowanie stopnia udostępniania terenu do wymagań ochrony gatunków w celu ograniczenia ich niepokojenia. 2. Dostosowanie czasu i zakresu wykonywania zabiegów ochrony czynnej do potrzeb gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (gatunków o znaczeniu priorytetowym). 3. Pozostawianie martwych drzew. 4. Monitoring liczebności rzadkich lub zagrożonych gatunków dziko występujących roślin i zwierząt. 5. Zabezpieczenie materiału genetycznego w banku genów. 6. Hodowla roślin „ex situ”. 7. Wyznaczenie stref ochronnych dla wymagających tego gatunków zwierząt.
5	Powierzchnia Parku niewystarczająca dla ochrony dużych drapieżników wymagających większych arealów osobniczych i właściwych warunków do bytowania populacji, w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> 1) 1352 wilka <i>Canis lupus</i>, 2) 1361 rysia <i>Lynx lynx</i>, 3) 1354 niedźwiedzia <i>Ursus arctos</i>, 4) A091 orła przedniego <i>Aquila chrysaetos</i> 5) A089 orlika krzykliwego <i>Aquila pomarina</i>. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inicjowanie i wspieranie działań mających na celu zapewnienie właściwych warunków środowiskowych dla rozrodu i bytowania populacji gatunków w obszarze istniejących korytarzy ekologicznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym oraz na obszarach sąsiadujących z Parkiem.
6	Zdominowanie odnowień przez ekspansywne gatunki roślin.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usuwanie jeżyny i lekkonasiennych gatunków drzew i krzewów wokół odnowień. 2. Pozostawienie do naturalnego rozwoju.
7	Zgryzanie odnowień powodowane przez jeleniowate.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitoring populacji jeleniowatych oraz stopnia zgryzania odnowień.

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Zabezpieczanie mechaniczne sadzonek drzew osłonami indywidualnymi. 3. Zabezpieczanie środkami zapachowymi (odstrasżającymi). 4. Grodzenie małych powierzchni (do 30 arów) upraw leśnych i młodników oraz naprawa istniejących .
8	<p>Niezgodne z prawem korzystanie z zasobów Parku, m.in. w wyniku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kłusownictwa; 2. trucia; 3. nielegalnego zbioru chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; 4. nielegalnej eksploatacji kopalni; 5. nielegalnego uprawiania sportu wspinaczkowego lub innego niszczenia stanowisk dziedzictwa geologicznego; 6. składowania odpadów i zanieczyszczeń; 7. nieuprawnionego ruchu pojazdów mechanicznych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Patrolowanie, monitoring automatyczny zagrożonych obszarów i obiektów Parku. 2. Współpraca z Policją i Strażą Graniczną w zakresie prewencji. 3. Usuwanie urządzeń kłusowniczych. 4. Szkolenie pracowników Parku oraz funkcjonariuszy Policji i Straży Granicznej w zakresie umiejętności rozpoznawania gatunków grzybów, flory i fauny objętych ochroną. 5. Podejmowanie działań edukacyjnych.
9	<p>Śmiertelność zwierząt związana z kolizjami z pojazdami mechanicznymi, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dużych drapieżników, 2) ptaków, 3) płazów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dążenie do zachowania obecnego statusu drogi wojewódzkiej na odcinkach przebiegających przez teren Parku. 2. Zabezpieczanie odcinków dróg, na których występuje duża śmiertelność płazów (siatki, płotki, przenoszenie zwierząt w okresie migracji). 3. Wnioskowanie do zarządców dróg o budowę przejść dla płazów przy remontach lub budowach dróg. 4. Wnioskowanie do zarządców dróg o ustawienie tablic informacyjnych ostrzegających przed wypadkami komunikacyjnymi ze zwierzętami i znaków drogowych ograniczających prędkość, a w miejscach szczególnie częstych kolizji również o montaż urządzeń powodujących zmniejszenie prędkości pojazdów. 5. Utrzymanie niezbędnych dróg wewnętrznych Parku we właściwym stanie technicznym.
10	<p>Ustępowanie światłolubnych gatunków roślin (gatunków specjalnego zainteresowania) związane z ocienieniem stanowisk.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie lub kształtowanie właściwych warunków siedliskowych w dostosowaniu do wymagań biologicznych gatunków będących przedmiotami ochrony. 2. Monitoring ww. gatunków.
11	<p>Rozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków obcych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitoring występowania gatunków obcych. 2. Zapobieganie rozprzestrzenianiu się gatunków obcych. 3. Eliminacja gatunków obcych na terenach objętych ochroną czynną lub krajobrazową. 4. Ograniczanie form antropopresji sprzyjających pojawianiu się gatunków obcych.
12	<p>Zanikanie roślinności o znaczeniu kulturowym (głównie starych odmian drzew owocowych).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usuwanie ekspansywnych gatunków roślin w celu utrzymania siedlisk i roślin charakterystycznych dla siedzib ludzkich. 2. Odślanianie zarastających drzew owocowych oraz produkcja materiału sadzeniowego i wysadzanie go w terenie.
13	<p>Zanikanie lub zubażanie walorów widokowych w wyniku zarastania i zasłaniania punktów widokowych przez drzewa i krzewy.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przycinanie gałęzi lub wycinanie drzew i krzewów w punktach widokowych. 2. Utrzymanie punktów widokowych w formie bezleśnej poprzez koszenie i odkrzaczanie polan.

		3. Umożliwienie lokalizowania wież widokowych w obszarach ochrony czynnej w postaci obiektów o wysokości nie przekraczającej koron drzew tak, aby nie stanowiły dominanty w krajobrazie.
14	Zanikanie ukształtowanej w procesie historycznym struktury krajobrazu kulturowego	1. Odślanianie śladów po dawnych obiektach poprzez wykaszanie roślin i odkrzaczanie w szczególności na starych cmentarzach oraz przy krzyżach i kapliczkach przydrożnych. 2. Podkreślanie dawnego układu pól poprzez zachowanie miedz.
15	Niszczenie obiektów dziedzictwa kulturowego	1. Prowadzenie remontów i zabezpieczeń obiektów kulturowych znajdujących się na terenie Parku; 2. Rekonstrukcja, rewitalizacja i bieżące utrzymanie obiektów kulturowych.
16	Istniejąca zabudowa hydrotechniczna koryt potoków.	1. Rekonstrukcja lub rozbiórka progów/podpiętrzeń oraz przebudowa przepustów drogowych i brodów betonowych na mosty/mostki - konstrukcje umożliwiające migracje organizmów wodnych.
17	Okresowe wysychanie oraz zanikanie zbiorników wodnych zasiedlonych przez płazy	1. Utrzymanie wody w zbiornikach poprzez ich pogłębianie. 2. Odtwarzanie zniekształconych siedlisk, tworzenie nowych oczek wodnych.
18	Uproszczona struktura strefy ekotonu.	1. Podjęcie działań ochrony czynnej kształtujących strukturę strefy ekotonu.
19	Zagrożenia przyrody spowodowane działalnością właścicieli lub zarządców nieruchomości, niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku, a położonych w obszarze Parku lub bezpośrednio przy jego granicy.	1. Nabywanie w drodze pierwokupu, wykupu, zamiany lub przejęcia w użytkowanie wieczyste wymienionych tego typu nieruchomości.
20	Długa i skomplikowana granica Parku ułatwiająca penetrację terenu przez osoby nieuprawnione oraz utrudniająca zarządzanie Parkiem.	1. Podejmowanie działań na rzecz uproszczenia granicy Parku poprzez nabywanie w drodze pierwokupu, wykupu, zamiany lub przejęcia w użytkowanie wieczyste nieruchomości.
21	Obniżanie walorów krajobrazowych Parku przez istniejące obiekty wybudowane przed jego powstaniem, a związane z ówczesnym użytkowaniem terenu	1. Likwidacja zbędnych obiektów. 2. Przywracanie walorów przyrodniczych na zdegradowanych powierzchniach. 3. Przywracanie wcześniejszych stosunków wodnych dla odtworzenia terenów podmokłych.
22	Zarastanie stanowisk, głównie odsłoneń geologicznych, zasłanianie stanowisk, głównie form skałkowych i antropogenicznych przez roślinność.	1. Monitoring stanowisk geologicznych, w tym dokumentacja fotograficzna. 2. Utrzymanie i rozwijanie bazy danych dziedzictwa geologicznego Parku.
23	Niepełny zakres wiedzy dotyczącej zasobów, tworów i składników przyrody, zasobów kulturowych oraz procesów ekologicznych.	1. Prowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej i dóbr kultury materialnej. 2. Rozwijanie badań naukowych i monitoringu środowiska przyrodniczego.
24	Zbyt mała ilość i nieprawidłowa struktura zasobów drewna martwego	1. Zabezpieczenie przebiegu naturalnych procesów wydzielania się i rozpadu drzew, także na obszarach realizacji zadań ochrony czynnej, w tym dbałość o pozostawianie w lasach podlegających przebudowie zarówno całych drzew jak i ich fragmentów.

2. Potencjalne zagrożenia wewnętrzne

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń oraz ich skutków
1	Zmiany środowiskowe wywołane budową Zbiornika Kąty-Myscowa.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział administracji Parku w procesie opiniowania inwestycji. 2. Dążenie do przyjęcia rozwiązania o najmniejszej szkodliwości dla środowiska przyrodniczego. 3. Monitoring zmian środowiska przyrodniczego.
2	Utrata siedlisk gatunków w związku z regulacją i przekształcaniem koryt rzek i potoków.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie właściwego nadzoru nad inwestycjami związanymi z przekształcaniem koryt rzek i potoków realizowanymi w celu ochrony życia i mienia ludności i dążenie do ich realizacji w sposób najmniej szkodliwy dla siedlisk gatunków.
3	Przegęszczenie populacji ssaków kopytnych występujących na terenie Parku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Regulacja liczebności ssaków kopytnych.

3. Istniejące zagrożenia zewnętrzne

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń oraz ich skutków
1.	Ograniczanie łączności przestrzennej pomiędzy siedliskami gatunków bytujących na obszarze Parku i ich siedliskami na terenach sąsiadujących powodującej pogarszanie się stanu ochrony gatunków.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inicjowanie i wspieranie identyfikacji korytarzy ekologicznych. 2. Ograniczenie negatywnego wpływu barier migracyjnych na rozwój populacji gatunków. 3. Podejmowanie działań mających na celu wprowadzenie zapisów pozwalających na zachowanie istniejących korytarzy ekologicznych do planów zagospodarowania przestrzennego i strategii rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.
2.	Przekształcanie siedlisk gatunków związane z rozwojem w szczególności zabudowy rozproszonej oraz tworzeniem nowej zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie Parku.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z lokalnymi samorządami i dążenie do wypracowania odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zapewniających odpowiednią ochronę siedlisk gatunków. 2. Prowadzenie działalności edukacyjnej.
3.	Brak wystarczającej ochrony prawnej wilka i niedźwiedzia na terenie Słowacji co może skutkować odstrzałem osobników występujących na terenie Parku w strefie przygranicznej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dążenie do wprowadzenia strefy ochrony dużych drapieżników na terenach przygranicznych po stronie słowackiej.
4.	Śmiertelność zwierząt związana z kolizjami z pojazdami mechanicznymi, w szczególności: 1) dużych ssaków, 2) ptaków, 3) płazów.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dążenie do ustawiania tablic informacyjnych przy drogach. 2. Wnioskowanie do zarządców dróg o budowę przejść dla różnych gatunków zwierząt przy remontach lub budowach dróg. 3. Wnioskowanie o ograniczenie prędkości na niewyalgicznych odcinkach dróg.
5.	Zabudowa hydrotechniczna koryt rzek i potoków.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inicjowanie i wspieranie działań mających na celu rekonstrukcję lub rozbiórkę progów/popiętrzeń oraz przebudowę przepustów drogowych i brodów betonowych na mosty/mostki - konstrukcje umożliwiające migracje organizmów wodnych.
6.	Istniejące w sąsiedztwie Parku farmy wiatrowe stanowiące	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z odpowiednimi Regionalnymi Dyrekcjami Ochrony Środowiska w zakresie podejmowania działań mających na celu

	zagrożenie dla populacji ptaków w okresie lęgowym, dyspersji polęgowej oraz migracji.	minimalizację niekorzystnego oddziaływania.
7.	Zaburzenia behawioru zespołu dużych drapieżników i ich synantropizacja.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z lokalnymi samorządami w celu ograniczenia możliwości synantropizacji drapieżników przez właściwą gospodarkę odpadami. 2. Współpraca z lokalnymi kołami łowieckimi i inicjowanie działań mających na celu ograniczenie zaburzeń aktywności i miejsc występowania drapieżników związanych z wabieniem i dokarmianiem.
8.	Konflikty pomiędzy drapieżnikami a hodowcami zwierząt.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z lokalnymi hodowcami zwierząt i podejmowanie działań mających na celu odpowiednie zabezpieczenie pastwisk oraz pasiek. 2. Organizacja szkoleń dotyczących sposobów minimalizacji konfliktów pomiędzy drapieżnikami a hodowcami.
9.	Rozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków obcych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z samorządami i PGL LP w celu ograniczenia zagrożenia ze strony gatunków obcych.
10.	Zbyt mała ilość martwych i obumierających drzew w otulinie Parku, zagrażająca gatunkom, w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> 1) 1086 zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i>; 2) 4026 zagłębek bruzdkowany <i>Rhysodes sulcatus</i>; 3) 1087 nadobnica alpejska <i>Rosalia alpina</i> 4) A234 dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>; 5) A239 dzięcioł białogrzbiety <i>Dendrocopos leucotos</i>; 6) A241 dzięcioł trójpalczasty <i>Picoides tridactylus</i>; 7) A320 muchołówka mała <i>Ficedula parva</i>; 8) A321 muchołówka białoszyja <i>Ficedula albicolis</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Popieranie działań prowadzonych przez PGL LP polegających na pozostawianiu w otulinie Parku martwych i obumierających drzew.
11.	Zmiany sposobu użytkowania gruntów rolnych na terenach sąsiadujących z Parkiem.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z lokalnymi samorządami i dążenie do wprowadzania odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. 2. Współpraca z odpowiednimi Regionalnymi Dyrekcjami Ochrony Środowiska w zakresie podejmowania działań mających na celu ograniczanie tego procesu. 3. Prowadzenie działalności edukacyjnej.

4. Zewnętrzne zagrożenia potencjalne

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń oraz ich skutków
1.	Przerwanie łączności ekologicznej (korytarzy migracyjnych) w wyniku rozwoju zabudowy, w tym zabudowy rozproszonej na terenach	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inicjowanie i wspieranie identyfikacji korytarzy ekologicznych. 2. Ograniczenie negatywnego wpływu barier migracyjnych na rozwój populacji gatunków. 3. Podejmowanie działań mających na celu wprowadzenie zapisów pozwalających na zachowanie istniejących korytarzy ekologicznych

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń oraz ich skutków
	sąsiadujących z Parkiem.	do planów zagospodarowania przestrzennego i strategii rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.
2.	Przerwanie łączności ekologicznej w obrębie karpackiego korytarza ekologicznego w związku z budową drogi ekspresowej S19.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział administracji Parku w procesie opiniowania inwestycji. 2. Współpraca z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Rzeszowie. 3. Dążenie do przyjęcia rozwiązań mających najmniejszy wpływ na funkcjonowanie korytarza migracyjnych i możliwości migracji zwierząt w obrębie arealów oraz pomiędzy nimi.
3.	Zmiany środowiskowe wywołane budową Zbiornika Kąty-Myscowa.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział administracji Parku w procesie opiniowania inwestycji. 2. Dążenie do przyjęcia rozwiązania o najmniejszej szkodliwości dla środowiska przyrodniczego. 3. Monitoring zmian środowiska przyrodniczego
4.	Lokalizowanie nowych farm wiatrowych w sąsiedztwie Parku stanowiących zagrożenie dla populacji ptaków w okresie lęgowym, dyspersji połęgowej oraz migracji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z odpowiednimi Regionalnymi Dyrekcjami Ochrony Środowiska. 2. Dążenie do wprowadzenia zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dopuszczające lokalizowanie nowych farm wiatrowych w odpowiedniej odległości od granic Parku. 3. Edukacja społeczności lokalnych.
5.	Lokalizowanie w sąsiedztwie Parku ferm zwierząt futerkowych stwarzających zagrożenie stałego napływu osobników uciekających z niewoli i zagrażającym rodzimym gatunkom fauny.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie działań na rzecz ograniczenia budowy ferm zwierząt futerkowych w bezpośrednim sąsiedztwie Parku na etapie tworzenia lub zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ocen oddziaływania na środowisko.
6.	Pogarszanie się jakości wód powierzchniowych i podziemnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie działań samorządów w zakresie wyposażenia w kanalizację wszystkich jednostek osadniczych. 2. Wspieranie działań zmierzających do likwidacji potencjalnych źródeł zanieczyszczeń wód. 3. Edukacja społeczeństwa.
7.	Obszarowe oddziaływanie zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego i atmosferycznego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z lokalnymi samorządami. 2. Edukacja społeczności lokalnych,. 3. Propagowanie dobrych praktyk w rolnictwie i ochronie środowiska